

АНАЛІЗ РОБОТИ ЦЕНТРУ «Грані» за 2022 рік та ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ на 2023 рік

Комунальний заклад «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» Запорізької обласної ради (далі – КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР) спрямовує свою діяльність на розвиток дитини, є осередком пошуку, розвитку, підтримки обдарованої молоді.

Основним напрямом діяльності КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР є науково-технічний, що передбачає залучення вихованців до активної діяльності з набуття техніко-технологічних умінь і навичок, розширення наукового світогляду, підготовку до активної науково-дослідної роботи та оволодіння практичними вміннями та навичками.

Діяльність КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР у 2022 році була спрямована на реалізацію вимог: Конституції України, Законів України “Про освіту”, “Про позашкільну освіту”, Положення про позашкільний навчальний заклад, наказів Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти і науки облдержадміністрації та Українського державного центру позашкільної освіти.

Керуючись цими вимогами педагогічний колектив комунального закладу «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» Запорізької обласної ради здійснював свою освітню діяльність у 2022 році за поставленими завданнями на рік. А саме:

- технічний розвиток на базі Центру НТТУМ «Грані» центральної опорної лабораторії STEM-освіти для закладів освіти Запорізької області;
- направити роботу педагогічного колективу на реалізацію завдання підвищення якості додаткової позашкільної освіти
- продовження роботи над проблемною темою «Впровадження STEM-освіти в науково-технічну творчість учнівської молоді як запорука профорієнтації та адаптації до життя в сучасному суспільстві»;
- розширення мережі гуртків по Запорізькій області відділів STEM-освіти та художньо-технічного напрямку;
- впровадження STEM-освіти в роботу гуртків напрямків художньо-технічного, спортивно-технічного, початково-технічного;
- здійснення роботи зі збереження та розвитку в області мережі закладів позашкільної освіти з метою формування всебічно розвиненої особистості, задоволення потреб учнівської молоді у творчій реалізації, професійному самовизначенні засобами науково-технічної творчості;
- продовжити моніторинг розвитку НТТУМ, здійснювати аналіз стану функціонування та розвитку закладів позашкільної освіти області з метою надання їм методичної і практичної допомоги;
- залучення кваліфікованих кадрів та зміцнення матеріально-технічної бази;
- продовження співпраці із Запорізьким національним університетом, Запорізьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, навчальними закладами системи освіти з проблем позашкільної освіти;
- продовжити роботу щодо програмно-методичного забезпечення закладів позашкільної освіти області з науково-технічної та дослідно-експериментальної діяльності;
- оновлювати інформаційний банк даних обдарованих дітей області;
- подальше впровадження STEM-освіти та сучасних інноваційних технологій в освітній процес закладів позашкільної освіти, здійснення їх науково-методичного забезпечення;

– продовжити роботу щодо охоплення дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою соціальної адаптації та реабілітації з позашкільною освітою шляхом відкриття при відповідних закладах філій Центру «Грані»;

– продовжити роботу щодо залучення до співпраці благодійних фондів та організацій;

– продовжити роботу щодо проведення заходів популяризації та пропаганди здорового способу життя серед дітей і молоді;

– продовжити роботу щодо організації відпочинку і оздоровлення учнівської молоді та поєднання її з одночасним проведенням масових заходів;

– виявляти та розвивати інноваційні та нетрадиційні технології освітньої діяльності серед учнівської молоді Центру НТТУМ «Грані» та у закладах позашкільної освіти області;

– сприяти підвищенню темпів підготовки педагогів-позашкільників області до застосування ними інформаційних та інноваційних технологій у педагогічному процесі;

– посилити роботу з вивчення, узагальнення та розповсюдження передового педагогічного досвіду;

– продовжити підтримку гуртків традиційних, спортивно-технічних напрямів;

– відкривати та підтримувати гуртки нетрадиційних та нових напрямів;

– сприяти підвищенню темпів підготовки педагогів та інфраструктури закладів позашкільної освіти до створення інклюзивних груп;

– залучення батьків до участі в масових заходах Центру з метою підтримки цілісного освітнього середовища закладу.

В умовах широкомасштабної війни, розв'язаної російською федерацією на території України з лютого 2022 року, здійснення моніторингу позашкільної освіти з НТТУМ у містах і районах Запорізької області стало неможливим. Внаслідок активних бойових дій багато закладів позашкільної освіти було зруйновано, більша кількість закладів опинилася на окупованій території. Станом на 31.12.2022 року в області функціонує 3 профільних ЗПО науково-технічного напрямку: КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані», станція юних техніків м. Запоріжжя, Центр НТТУМ «Політ» м. Запоріжжя.

Гурткова робота науково-технічного спрямування організована за наступними профілями: початково-технічний, спортивно - технічний, предметно-технічний, інформаційно-технічний, художньо-технічний, виробничо-технічний.

Освітній процес з НТТУМ у закладах позашкільної освіти (ЗПО) області відбувається більше ніж за 70-ма напрямками: це авто -, авіа -, ракето -, судномодельовання, конструювання повітряних зміїв, аквабіотехніка, робототехніка та комп'ютерне моделювання, творча діяльність в середовищі програмування Scratch, програмування мовою Python, Web-програмування, інформатика, Лего- конструювання, комп'ютерна графіка і анімація, журналістика, теле- відео- студія, металообробка, деревообробка, конструювання одягу, початкове технічне моделювання, декоративно-прикладна творчість, гуртки Малої Академії наук та багато інших. Послуги з позашкільної освіти науково-технічного напрямку надаються майже 10,5 тисячам дітей. А загалом, кількість учнів, які займаються науково-технічною творчістю у Запорізькій області (з урахуванням гуртків при закладах загальної середньої освіти, професійно-технічної освіти та інших освітніх закладах) сягає 20 тисяч.

На 01.12.2022 р. Центр НТТУМ «Грані» охоплює гуртковою роботою більш за 3600 вихованців, які займаються у 275 групах. Гурткова робота в КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР організована у кабінетах та лабораторіях безпосередньо у будівлі Центру (за адресою пр. Маяковського, 14) та на філіях гуртків, які організовані відповідно до Статуту Центру при інших навчальних закладах, організаціях, установах у м. Запоріжжі та сільських районах Запорізької області. В зв'язку з тим, що частина території Запорізької області знаходиться в окупації, робота декількох гуртків ускладнена. Педагоги, які виїхали з

окупованих територій області продовжують працювати з вихованцями в дистанційному форматі.

Нормування навчально-виховної роботи гуртків йде за навчальним планом КЗ«ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР, розробленим на підставі «Типових навчальних планів для організації освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України» (наказ МОН № 676 від 22.07.2008) та затвердженим Департаментом освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

Крім цього, проводиться значна робота щодо виявлення і підтримки талановитих та обдарованих дітей, дітей з особливими освітніми потребами та з тимчасово переміщених родин.

У Центрі НТТУМ «Грані» успішно продовжується робота з обдарованою молоддю. Учні, які мають високий рівень знань з фізики та математики, економіки, технічних та комп'ютерних наук, здібності до пошуково-дослідницької роботи залучаються до широкої мережі гуртків Малої академії наук предметно-технічного напрямку, що працюють у Центрі та філіях. Вихованці гуртків МАН Центру «Грані» постійно беруть активну участь у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН, Міжнародних виставках, конференціях та ярмарках, де досягають високих результатів. Щорічно зростає кількість дітей, залучених до науково-дослідницької діяльності МАН, на даний час вона становить близько 500 обдарованих учнів.

Ключова роль у вихованні юних дослідників належить педагогічним і науково-педагогічним працівникам. На сьогодні з обдарованими дітьми в гуртках МАН Центру «Грані» працюють 23 педагоги, серед яких 2 доктора наук, 11 є кандидатами наук та 1 заслужений вчитель. До науково-педагогічного складу МАН входять педагоги закладів позашкільної освіти – 18%, закладів загальної освіти – 30%, викладачі вищих навчальних закладів – 48%, спеціалісти інших галузей – 4%.

У 2022 році комунальний заклад ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР продовжує взаємодію громадськими організаціями: Спілка Вірмен Запорізької області, клуб дітей з особливими потребами «Джерело» при НВКТП м. Запоріжжя (організація філії гуртків КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР тощо, центрами по роботі з ВПО з різних регіонів України та х волонтерськими організаціями.

Актуальним питанням є надання гуртківцям відповідних знань та умінь, а також підготовка кадрів для закладів позашкільної освіти, підвищення статусу та професійного рівня педагогів. Але кадрове забезпечення залишається одним з найбільш актуальних питань для позашкільних закладів області з НТТУМ, зокрема спортивно-технічного напрямку.

На подолання означених завдань і було спрямовано стратегічний вектор діяльності педагогічного колективу Запорізького обласного Центру НТТУМ «Грані».

Методична робота

Науково-методична робота з педагогами в Центрі «Грані» включає програмно-методичне забезпечення стратегічних напрямів діяльності: розвиток професійної компетентності педагогічних працівників, удосконалення змісту, форм і методів навчання та виховання дітей, організацію проведення дослідно-експериментальної роботи, упровадження нових педагогічних технологій; інформаційне забезпечення педагогічних працівників з проблем позашкільної освіти, педагогіки, психології, перспективного педагогічного досвіду; виявлення, вивчення й оцінка результативності педагогічного досвіду в Центрі «Грані» та інших закладах позашкільної освіти області, узагальнення і поширення перспективних здобутків; розробка та видання навчальних, методичних посібників, рекомендацій; координацію інформаційно-методичної діяльності профільних та комплексних закладів позашкільної освіти Запорізької області за напрямками науково-технічної творчості.

У 2022 році діяльність методичної служби Центру «Грані» була направлена на підвищення професійних якостей організаторів позашкільної освіти, всебічного і якісного підвищення їх інноваційного, творчого потенціалу, збагачення їх знань, вмінь, навичок, педагогічної та виконавської майстерності.

Війна внесла значні корективи в організацію методичної роботи. У зв'язку із обмеженнями, пов'язаними із введенням воєнного стану в Україні, окупацією значної частини області російськими загарбниками, тривалою дистанційною роботою у закладах освіти, проведено лише один обласний семінар для директорів, їх заступників, завідувачів відділами, методистів, керівників гуртків науково-технічного напрямку закладів позашкільної освіти за темою: «Здоров'язбережувальний освітній простір сучасного закладу позашкільної освіти» (в онлайн режимі, 22.02.2022).

У семінарі взяли участь понад 100 педагогів, які представляли 33 заклади позашкільної освіти м. Запоріжжя та Запорізької області. За участь в семінарі підготовлені (та розіслані у червні 2022 р.) сертифікати (ВПЕРШЕ з вказаними годинами підвищення кваліфікації).

Протягом 2022 року педагоги КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР активно підвищували професійну майстерність та репрезентували творчі здобутки на різних рівнях. 22 педагогів Центру пройшли курси підвищення кваліфікації при Запорізькому ОІППО в дистанційному режимі. Комиса І.В. пройшла дистанційні курси підвищення кваліфікації за програмою «Методисти закладів позашкільної освіти» за темою «Розбудова системи забезпечення якості освіти в закладах позашкільної освіти» на базі НАН України, ДЗВО «Університет менеджменту освіти», ЦІППО та розробила «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР» (квітень 2022). Педагоги закладу активно вдосконалювали інформаційну компетентність. Так, в період з липня по грудень 2022 року, 28 педагогів пройшли дистанційне навчання на базі ТОВ «Академія цифрового розвитку» (м. Київ) та отримали сертифікати учасника дистанційного курсу «Цифрові інструменти GOOGLE для освіти» (базовий, середній та поглиблений рівень). В рамках самовдосконалення педагоги пройшли on-line та off-line навчання на освітніх платформах, курсах, вебінарах і т. і. та отримали 147 сертифікатів міжнародного, Всеукраїнського, обласного рівнів. Були атестовані 18 педагогів (атестаційною комісією ДОН було перенесена атестація 1 педагога через впровадження воєнного стану).

Педагоги Центру «Грані» у 2022 році не брали участі у Всеукраїнському конкурсі рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи, який не проводився через воєнний стан у країні.

В обласному етапі Всеукраїнського конкурсу майстерності «Джерело творчості» в номінації «Керівник гуртка -2022» визнані лауреатами Тюкова Л.М. (брала участь у двох турах), Бондаренко О.Б. та Кірішун І.М. Усі вони нагороджені грамотами ДОН ЗОДА.

Науково-методична рада Центру протягом року координувала роботу таких форм, як Школа професійної адаптації молодого педагога, Школа комп'ютерної грамотності педагога, Школа молодого методиста. Також здійснювався методичний супровід «Тижнів профільних відділів»: методичного (лютий), початково - технічного (березень) та художньо-технічного (грудень).

Актуальним питанням сьогодення є якісне та кількісне забезпечення закладів позашкільної освіти сучасним програмно-методичним продуктом. За минулий рік педагогами закладу підготовлено 9 адаптованих програм з НТТУМ (затверджені через ЗОІППО) та 5 програм початкового рівня (затверджені педрадою). Експертизу навчальних програм закладів позашкільної освіти міста (як члени експертної ради при ЗОІППО) здійснювали Комиса І.В. та Зайченко О.В.. (травень-червень 2022). На сайті обласного Центру «Грані» на допомогу педагогам-позашкільникам з питань організації, планування та методики освітньої роботи розміщено більше 90 програм гуртків науково-технічного та дослідно-експериментального напрямів, які рекомендовані Міністерством освіти і науки України, та більш ніж 50 програм обласного рівня, що були розроблені педагогами

закладу відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України та методичних рекомендацій Інституту інноваційних технологій і змісту освіти. На сайті також є Інформаційні вісники та Збірники з різноманітними матеріалами, умови проведення масових заходів, усі відзначені роботи учасників обласних конкурсів на кращу методичну розробку за минулі роки, інші науково-методичні матеріали.

Оприлюднено 45 публікацій власного досвіду педагогів у фахових виданнях на різних рівнях та у мережі Internet. Інноваційний педагогічний досвід Смирнкової А.В. за темою: «Метод STEM проектів як драйвер активізації технічної творчості вихованців сучасного закладу позашкільної освіти» взяв участь у відбірковому обласному турі для участі у XIII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2022» Тематична номінація: «STEM проект: від ідеї до втілення». Кірішун І.М., Тюкова Л.М., Михайлова А.О. стали призерами, а Синенко В.В. учасником обласного конкурсу відео майстер-класів «Феєрверк талантів» в рамках Всеукраїнського фестивалю ЗПО «Територія творчості». Бондаренко О.Б. здобула перемогу на Міжнародному конкурсі творчих робіт «Веселка фарб» в номінації «Моє хобі» (Міжнародний інноваційний центр «Perspektiva plus», м Теплице, Чехія, жовтень 2022). Зіновєєва О.В. та Гаращенко А.П. стали спікерами на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА НОВОГО СТОРІЧЧЯ: ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ» у тематичній локації «Сучасна природничо-математична освіта: стан та перспективи розвитку» (на базі ЗОППО, листопад 2022).

У 2022 році продовжилося проведення численних майстер-класів та створення відео уроків з метою поширення передового педагогічного досвіду. Це особливо актуально в умовах впровадження дистанційних форм навчання через воєнний стан у країні. Відео-уроки широко використовувалися як при проведенні дистанційних занять з вихованцями, так і викладені на сайті закладу для використання колегами.

В умовах дистанційної роботи протягом 2022 року педагогами закладу готувалися методичні розробки, рекомендації, посібники, сценарії виховних заходів і майстер-класів, плани-конспекти гурткових занять, комплекти технологічних карток, презентації. Підготовлені відео дистанційних занять з вихованцями, рекомендації проведення масових онлайн заходів. Проводиться постійне Інтернет - спілкування з вихованцями та їх батьками.

Протягом року організовано засідання (в т. ч. у дистанційному та змішаному форматах) педагогічної та методичної ради, методичних об'єднань, школи передового педагогічного досвіду, майстер-класи та інші заходи. Проте, актуальною залишається подолання формалізму у роботі деяких методичних об'єднань та КМР, Ради наставників.

Видавнича діяльність є одним з надзвичайно важливих напрямів методичної роботи Центру «Грані». На допомогу педагогічним працівникам ЗПО було видано новий збірник «Грані науково-технічної творчості Запорізької області» як засіб масової інформації (листопад) - «Впровадження STEM-освіти в науково-технічну творчість учнівської молоді як запорука профорієнтації та адаптації до життя в сучасному суспільстві (з досвіду роботи над проблемною темою)». За 2022 рік педагогами Центру в рамках роботи над проблемною темою підготовлено, розроблено, виконано чимало методрозробок та посібників, методичних рекомендацій, статей до ЗМІ, навчальних (адаптованих) програм, доповідей (в т. ч. презентацій) на засіданнях педагогічної ради, методичної ради, конференціях, інших методичних заходах, методичних вказівок до майстер-класів, а також сценарії і відео занять, плани навчальних занять, сценарії виховних заходів, технологічні картки.

Власна система науково-методичної роботи в Центрі «Грані» на основі інноваційних технологій передбачає втілення в роботу нових педагогічних ідей і технологій, що відображається в методичних розробках. Методичні матеріали, що розроблені педагогами нашого Центру, були вдруге розміщені на віртуальній виставці «Методичний вернісаж - 2022» на сайті закладу (від лютого 2022 р.). Номінації виставки:

методичні розробки; тренінги, майстер-класи; професійні конкурси; методичні рекомендації; доповіді, реферати; досвід роботи; творчі звіти.

У звітному році педагоги Центру «Грані» взяли участь (в т. ч. у дистанційному режимі) у Всеукраїнських та Міжнародних методичних заходах: в онлайн - нарадах педагогів позашкілля, які проводили МОН та УДЦПО, у вебінарі Всеукраїнської Служби у справах дітей.

Бібліотека Центру «Грані» продовжила ознайомлення педагогів закладу з новинками літератури, корисними для використання у роботі з вихованцями, організовує виставки літератури та дитячих робіт, присвячених знаменним датам.

Постійно оновлювалися новини про діяльність Центру «Грані» на нашому сайті (www.grani.in.ua), який розроблений учнями та педагогами та на сторінці у Facebook (Едель М.Г., Куцаконт Т.А., Едель О.Г.). Діяльність закладу регулярно висвітлюється також в новинах на сайтах Запорізької облдержадміністрації, Департаменту освіти і науки ЗОДА та на телеканалах «ЗТРК Запоріжжя», «ТВ-5», ТРК «Алекс», на YouTube, а також в газетах «Індустріальне Запоріжжя», «МИГ» та інших.

У 2022 році в Центрі «Грані» продовжила діяти цілісна, інтегрована система науково-методичної роботи, яка направлена на розвиток професійної компетентності педагогів.

Навчально-виховна робота

Головне у роботі обласного Центру НТТУМ «Грані» – виховання громадянина України, життєво компетентного, здатного до самовизначення, самовдосконалення; навчити вихованців пізнавати, навчитися діяти, навчитися жити і навчитися жити разом. Дитяча технічна творчість – це не тільки вид діяльності, спрямований на ознайомлення учнів з різноманітним світом техніки та розвиток їх здібностей, але й один з ефективних методів трудового виховання і політехнічної освіти. Значення науково-технічної творчості важко переоцінити в умовах технологізації суспільства.

КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» охоплює гуртковою роботою понад 3600 вихованців м. Запоріжжя та ряду філій у 10 районах області, які навчаються у 275 групах за понад тридцятьма напрямками науково-технічної творчості. Навчання учнів віком від 6 до 21-го року ведеться за трирівневою системою: початкове моделювання і конструювання — основи технічної творчості — конструкторська і науково-дослідницька діяльність. Серед форм навчально-виховної роботи застосовуються: групова, клубна, лекційна, індивідуальна, навчально-тренувальна, консультаційна, кейсова тощо. Планування роботи в закладі поділяється на наступні етапи: складання навчального плану на навчальний рік, річного плану роботи Центру, розкладу занять на I та II півріччя, планів роботи Центру на канікулах та в літній період, циклограми роботи заступника директора з НВР, планів виховної роботи на I та II півріччя; контроль та перевірка календарно-тематичних планів керівників гуртків, розширення мережі гуртків на території області. Навчально-виховний процес ведеться згідно річного плану роботи закладу, планів роботи структурних підрозділів, гуртків, об'єднань, лабораторій.

Протягом 2022 н.р. педагоги КЗ "ЗОЦНТТУМ "Грані" ЗОР перейшли на такі форми дистанційної роботи:

1. Групове навчання
2. Навчання на основі відео
3. Самостійне навчання
4. Навчання на основі додатків
5. Ігрове та діяльнісне навчання

Дистанційне навчання за допомогою відеоконференцій

Відеоконференції більше не є новою концепцією. Ця технологія широко використовується для ділових конференцій. Зараз ця технологія використовується для

навчання та викладання онлайн.

Необхідна інформація стосовно організації дистанційного навчання у закладах позашкільної освіти та приклади позитивних практик роботи державних закладів позашкільної освіти у цьому напрямі розміщені на офіційному вебсайті МОН

В гуртках, які орієнтовані на школярів наймолодшого віку, впроваджується система морального та інтелектуального, художньо-творчого, національно-патріотичного та громадянського виховання, вивчення родинно-побутової культури, інших духовних цінностей через створення образів літературних героїв, народних героїв, ознайомлення з історією та культурою України, народними звичаями та традиціями, особливостями своєї «малої Батьківщини». Вихованці гуртків молодшого шкільного віку беруть участь у виставках-конкурсах «Космічні фантазії», «Наш пошук і творчість тобі, Україно!», «Роби як я», «Роби як я», «Новорічний креатив» та інших обласних змаганнях з початкового технічного моделювання.

Виховна робота проводиться відповідно до річного плану Центру з урахуванням міських, обласних та Всеукраїнських заходів. Керівники гуртків здійснюють планування своєї роботи згідно із планом виховної роботи Центру. У своїй роботі вони керуються наступними принципами: творчий характер виховного процесу; соціальне партнерство; особистісно зорієнтований підхід; безумовне прийняття дитини; опора на позитив; контекстність виховання; орієнтир на здоровий спосіб життя; пріоритет духовної підтримки дитини; національно-патріотичне виховання. З боку адміністрації ведеться систематичний контроль за станом організації виховної роботи. З метою формування у вихованців знань з безпеки життєдіяльності у закладі проведені тижні безпеки життєдіяльності.

З метою створення належних умов з питань додержання законодавства про освіту, підвищення загального рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти учнів, створення безпечного, сприятливого для розвитку дитини середовища, збереження її здоров'я і життя, а також протидії булінгу серед вихованців закладу у комунальному закладі "Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» ЗОР було створено постійно діючу комісію з виявлення фактів булінгу та реагування на них. Проводиться постійно просвітницька робота щодо попередження проявів булінгу в дитячому середовищі, запобігання та протидії домашньому насильству.

Відповідно до листа Департаменту освіти і науки Запорізької державної адміністрації № 2629/032-14 від 17.11.2022 «Щодо Міжнародної акції «16 днів проти насильства», листа Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України від 15.11.2022 № 4/3297-22 «Щодо Міжнародної акції «16 днів проти насильства» щорічно з 25 листопада по 10 грудня педагоги та вихованці Центру взяли участь у Міжнародній акції «16 днів проти насильства», яка мала на меті підвищити поінформованість суспільства, масово мобілізувати людей до змін, залучити активістів, представників урядів, парламентів, громадських організацій та партнерів ООН та висвітлити питання, пов'язані з проблемами подолання насильства в сім'ї, протидії торгівлі людьми та жорстокого поводження з дітьми, гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків.

Організовано та проведено в гуртках (в онлайн форматі) інформаційно-освітні заходи з урахуванням безпекової ситуації в місті:

- Перегляд відеофільмів «Життя на продаж», «Насильство. Види насильства. Як себе захистити», «Домашнє насильство» - для вихованців старшого шкільного віку за посиланнями:
- Виставка дитячих малюнків, соціальних плакатів «Дитяче мистецтво проти насильства» - для вихованців середнього шкільного віку;
- Виставка малюнків «Щаслива сім'я – без насильства» - для вихованців молодшого шкільного віку;
- Педагогічні бесіди, тренінги тощо на теми: «Проблема насильства – шляхи

подолання», «Права людини та попередження насильства», «Два погляди на насильство», «Домашнє насильство», «Рабство та його сучасні прояви», «Насильство – аспекти, проблеми, відповідальність, шляхи уникнення», «Мій вибір: життя без насильства», «Я влаштовуюсь на роботу», «Робота за кордоном: міфи та факти».

З метою впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес більшість керівників гуртків використовують комп'ютерні технології, кожна навчальна лабораторія забезпечена комп'ютерною технікою з доступом до мережі Інтернет.

Визначним заходом МАН є щорічний Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН. Журі обласного етапу конкурсу-захисту формується з фахівців відповідного профілю з числа наукових та науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету, Національного університету «Запорізька політехніка», Мелітопольського, Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного та Бердянського державних педагогічних університетів.

Відповідно до наказу Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 10.02.2022 № 98 «Про проведення II та підготовку до III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України від 2021/2022 н.р.» КЗ "ЗОЦНТТУМ "Грані" ЗОР планувалось проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2021/2022 навчальному році у дистанційному форматі: 26.02.2022 – постерний захист, 27.02.2022 – наукова конференція.

Керуючись законами України «Про правовий режим воєнного стану», «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», указами Президента України від 24.02.2022 №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»; від 17.05.2022 №341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»; від 30.09.2010 №927 «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих та талановитих дітей та молоді», листів Національного центру «Мала академія наук України» від 03.05.2022 №1.2/2.1-155 «Про спрощення процедури приймання робіт та документації для участі у III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2022 році»; від 04.05.2022 №1.2/21-159 «Щодо участі Запорізької області в III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2022 році», наказом Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 10.02.2022 № 98 «Про проведення II та підготовку до III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України від 2021/2022 н.р.» разом із президією та обласним відділенням Малої академії наук України проведено в заочній формі обласний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт.

На п'яти відділеннях, які базуються у Центрі «Грані», у конкурсі взяли участь 121 учень 7-11 класів. Визнані переможцями 48 учасників (наказ Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 25.05.2022 № 186 "Про результати проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України від 2021/2022 н.р."). Серед визнаних переможців 23 вихованці гуртків Центру «Грані».

З 10 червня по 10 липня 2022 року у м. Києві відбувся III (державний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН у режимі онлайн. На відділеннях науково-технічного напрямку з 42 учасників (23 з них гуртківці Центру «Грані») – 13 переможців, серед яких – 6 вихованців гуртків Центру «Грані».

I місце посів 1 учасник: **Середенко Кирило** (на відділенні технічних наук у секції "Екологічно безпечні технології та ресурсозбереження")

II місце посіли 9 учасників: **Арабаджи Данило** (відділення технічних наук у науковій секції "Електроніка та приладобудування"), **Костюкович Ігор** (відділення

комп'ютерних наук у науковій секції "*Internet-технології та Web-дизайн*"), **Антипенко Ілля** (відділення математики у науковій секції "*Математика*"), **Бакута Даріна** (відділення фізики та астрономії у науковій секції "*Експериментальна фізика*"), **Скрябін В'ячеслав** (відділення фізики та астрономії у науковій секції "*Експериментальна фізика*"), **Вербицька Марія** (відділення економіки у науковій секції "*Економічна теорія та історія економічної думки*"), **Лаврік Антоніна** (відділення економіки у науковій секції "*Економічна теорія та історія економічної думки*"), **Вербова Ксенія** (відділення економіки у науковій секції "*Мікроекономіка та макроекономіка*") та **Свірідов Нікіта** (відділення економіки у науковій секції "*Мікроекономіка та макроекономіка*").

III місце – 3 учні: **Яковенко Максим** (відділення технічних наук у науковій секції "*Авіа- та ракетобудування, машинобудування і робототехніка*"), **Марченко Єлизавета** (відділення технічних наук у науковій секції "*Матеріалознавство*") та **Зубарева Софія** (відділення математики у науковій секції "*Прикладна математика*").

З квітня до червня 2022 року на базі комунального закладу «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані»» Запорізької обласної ради була проведена школа з підготовки призерів обласного етапу Всеукраїнського конкурсу МАН до III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України. У фізико-математичній школі навчались 42 учні Запорізької області. Серед них було 23 гуртківця МАН Центру «Грані».

На базі комунального закладу «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані»» Запорізької обласної ради продовжує свою роботу «Школа Юного науковця», яка спрямована на популяризацію науково-дослідницької діяльності фізико-математичного напрямку серед учнів 7-9 класів. Учасниками школи є 12 учнів 8-х класів закладів загальної освіти м. Запоріжжя.

Цьогоріч найбільші досягнення вихованців гуртків МАН Центру «Грані» були на:

- Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
- Всеукраїнському відкритому інтерактивному конкурсі «МАН-Юніор Ерудит»
- Всеукраїнському конкурсі командних головоломок.
- Міжнародному шоу винаходів у Варшаві International Warsaw Invention Show «IWIS»
- Міжнародному дистанційному конкурсі з математики для учнів 1-11 класів «Олімпіс 2022 – осіння сесія».

Організаційно-просвітницька діяльність обласного Центру НТТУМ «Грані» впроваджується насамперед діяльністю Народного художнього колективу України «Дитячо-юнацька телестудія «Грані», яка об'єднує гуртки медійного напрямку («Аудіовідеотехнології», «Комп'ютерна графіка та анімація», «Фотоаматори», «Цифрова фотографія»). Це відеофільми та телепередачі, які виготовляють вихованці, постійні телерепортажі про обласні масові заходи, про роботу гуртків Центру «Грані»; фото, інформаційні повідомлення у пресі тощо. Відеотека теле-, радіо- студії налічує сотні одиниць відеоматеріалу, більшість з яких мають національно-патріотичну спрямованість.

У зв'язку з карантином та воєнним станом в країні, частковим переходом на дистанційну форму навчання, вихованці та педагоги Дитячо-юнацької телестудії «Грані» створили низку відеоуроків за навчальними програмами гуртків студії та надають практичну допомогу в створенні відео уроків, як педагогам інших напрямів Центру НТТУМ «Грані», так і інших закладів позашкільної освіти області. Ці відео уроки розміщені на сайті Центру та використовуються педагогами закладів позашкільної освіти Запорізької області в дистанційній роботі.

З метою опанування технології проведення педагогами Центру дистанційних занять та on-line семінарів/конференцій, на базі телестудії інженером - електроніком Центру «Грані» О. Г. Еделем постійно проводяться консультації щодо організації і проведенні таких занять. Надається практична допомога.

Оскільки більшість масових заходів через військовий стан проводяться в заочному форматі, всі умови їх проведення, хід самих заходів та підсумки публікуються в соціальних мережах та на сайті Центру.

Також в соціальних мережах та на сайті постійно публікуються цикли відеороликів та фотографій національно-патріотичної тематики в підтримку Збройних сил України.

Законом України «Про позашкільну освіту» серед актуальних напрямів позашкільної освіти визначено соціально-реабілітаційний напрям, який забезпечує соціальне становлення та розвиток інтересів, здібностей, потреб у самореалізації учнів, підготовку їх до активної професійної та громадської діяльності, організацію їхнього змістовного дозвілля та відпочинку. У такому контексті працює педагогічний колектив Центру по залученню дітей та молоді з особливими потребами, а також інших категорій дітей, які потребують соціальної реабілітації та соціально-педагогічної підтримки, актуальним є створення найбільш сприятливих умов для здобуття освіти та інтеграції в суспільство людей з психофізичними порушеннями.

Гуртками Центру «Грані» охоплені діти закладів освіти інтернатного типу:

- Комунальний заклад "Матвіївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів" Запорізької обласної ради
- Запорізька школа-інтернат "Козацький ліцей" ЗОР
- Комунальний заклад "Токмацька спеціальна загальноосвітня школа - інтернат" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Малобілозерська спеціалізована естетична школа-інтернат II-III ступенів "Дивосвіт" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Василівська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Кам'янська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Бердянська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Вільнянська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Гуляйпільська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів "Січковий колегіум" Запорізької обласної ради

До позашкільної освіти залучаються діти з особливими потребами, діти-сироти та позбавлені батьківського піклування; діти, схильні до девіантної поведінки.

З метою підвищення рівня вихованості гуртківців, соціалізації дитини, розширення її світогляду, згуртування дитячих колективів систематично, згідно плану виховної роботи:

– проводяться тематичні бесіди, спілкування в гуртках, присвячені національно - патріотичному вихованню, знаменним датам, бесіди з правових питань, питань моралі та культури.

– впроваджуються в практику нові форми і методи онлайн-навчання: ситуаційно-рольові ігри, вікторини, моделювання екстремальних ситуацій і можливі шляхи виходу з них; завдання, розв'язання яких потребує міжпредметних знань та особистого досвіду тощо.

Для посилення роботи з профілактики наркоманії, токсикоманії, алкоголізму, паління та СНІДу, захворювання туберкульозом регулярно проводяться: тематичні орг. хвилинки (для вихованців молодшого шкільного віку); диспути, круглі столи (для вихованців старшого шкільного віку) та інші інформаційно-освітні заходи з гуртківцями, оформлюються тематичні виставки, що містять дитячі малюнки.

Волонтерський рух

З метою формування у дітей та підлітків ціннісного ставлення особистості до українського народу, малої Батьківщини, держави, нації; самоідентифікація дитини як невід'ємної частини українського суспільства; розвиток інтелектуального потенціалу України, збереження культурної спадщини України, залучення широкого загалу дітей та підлітків до активного висвітлення життя країни, було проведено:

- До Дня Української Державності - Виготовлення та запуск моделі літака «Вперед до мрії!»; Вікторина-подорож «Цікаві факти про Україну»; Виготовлення українського віночка для фотозони.

- До Дня захисників і захисниць України – організовано флешмоби «Оберіг для воїна», «Сердечно для воїна», «На крилах МРІЙ». Створювали колаж «Емблеми підрозділів ЗСУ»

- До Дня конституції – майстер-класи, флешмоб «Тризуб», вікторини.

Педагоги закладу в квітні, відкрили дитячу «Арт-майстерню» на базі Центру допомоги та підтримки маріупольців у Запоріжжі «ЯМаріуполь», на базі комунального закладу "Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Світанок» Запорізької обласної ради, де працюють з дітьми внутрішньо переміщених осіб.

З серпня організовані творчі проєкти на базі відкритого простору допомоги «Саме тут» та благодійного фонду «Карітас Запоріжжя».

- Березень – квітень 2022 р. Співпраця з UNCHAIN. Організація гуманітарної допомоги для незахищених верств населення.

- Березень – травень 2022 р. Плетіння маскувальних сіток.

- Квітень – по теперішній час. Ремонт автомобілів для воїнів ЗСУ силами керівників гуртків «Автомодельовання» Центру

- лютий-березень: модернізація броне плиток для бронежилетів для ЗСУ

- вересень-листопад: виготовлення інверторів 12 220 для потреб ЗСУ вихованцями та керівником гуртка «Розробка, конструювання та виготовлення приладів з ЧПУ»

- відвідування пораненого воїна - колегу у шпиталі під час госпіталізації.

Організаційно-масова робота

У 2022 році обласний Центр НТТУМ «Грані» організував та взяв участь у 39 обласних, Всеукраїнських та Міжнародних масових заходах (виставках, змаганнях, конкурсах, фестивалях, форумах, проєктах тощо), в яких взяли участь близько 3000 учнів/вихованців з усієї України.

Масові заходи педагогів закладу:

- Обласний етап Всеукраїнського гуманітарного конкурсу «Космічні фантазії» - 1200 учасників. З них 130 робіт відправлено на Всеукраїнський етап – 96 учасників отримали призові місця.

- До Дня Незалежності України Обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «3 Днем народження, країно!» 130 учасників;

- До Всеукраїнського дня краєзнавства Відкритий онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «Навколо країни за 80 днів» - 50 учасників.

- До Всесвітнього Дня Землі - онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «ТехноЕкоStyle» - близько 50 учасників.

- Тематичний відкритий захід до Дня захисту дітей - "Територія дитинства";

- Тематичний масовий захід до Дня Конституції України;

- Відкритий масовий захід до Дня Державності України - " Україна єдина";

- Відкритий масовий захід до Дня відкритих дверей і ще багато інших.

В масових заходах окрім вихованців гуртків Центру, взяли участь діти з родин внутрішньо переміщених осіб зі всієї України: м. Василівка, м. Стаханів, с. Якимівка, м. Волноваха, м. Бердянськ, м. Маріуполь, м. Молочанськ, с. Михайлівка, м. Гуляйполе, м. Пологи, м. Оріхів, смт Комишоваха, м. Мелітополь, м. Степногорськ, м. Енергодар, м. Херсон, м. Олешки, м. Харків, м. Ірпінь, м. Токмак, с. Мала Токмачка, м. Дніпрорудне.

Діти та їх батьки на практиці ознайомитись з роботою гуртків. З урахуванням безпекової ситуації педагоги Центру провели для них багато цікавих майстер-класів. Діти не лише знайомились з роботою гуртків, а й самі зробити саморобки з паперу, картону, «підіймали в небо» модель ракети, виступили в ролі диктора на телебаченні, розробили мальовничу листівку. Ці заходи допомогли учням зробити свій вибір в уподобанні і майже всі з них записалися до того чи іншого гуртка.

В грудні для воїнів ЗСУ силами вихованців та педагогів були проведені благодійні акції: виготовлені власноруч різдвяні поробки та листівки з теплими дитячими вітаннями, солодощі, теплі речі тощо.

З метою популяризації технічного конструювання як одного з методів розвитку здобувачів освіти, розвитку дитячої та учнівської технічної творчості, виявлення обдарованих, талановитих дітей, що мають конструкторське мислення; активізації творчої ініціативи підлітків та залучення дітей та молоді до науково - технічної творчості шляхом створення відеоконтенту та розміщення його у соціальній мережі в умовах дистанційної освіти педагогічний колектив відділів КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР протягом 2022 року організував та провів обласні конкурси/фестивалі/виставки тощо в форматах онлайн/ офлайн, де взяли участь вихованці/учні навчальних закладів області/України різних рівнів акредитації такі, як:

- Відкритий обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (січень-лютий 2022р.)
- Обласний конкурс з фотоаматорства «Фото-бліц» (січень-лютий 2022р.)
- Обласний дитячий технічний леґо-конкурс «Зроби свій HIMARS» (жовтень 2022р.)
- Відкритий обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (жовтень-листопад 2022р.)
- Обласний конкурс проєктів з робототехніки «Роботи на службі ЗСУ» (листопад-грудень 2022 р.)
- Відкритий онлайн-конкурс з науково-технічної творчості «Юні техніки» (січень)
- Обласний онлайн-конкурс з науково-технічної творчості "Козацькими стежками" (вересень-жовтень 2022 р.)
- Обласний етап Всеукраїнського конкурсу з початкового технічного моделювання (березень)
- Обласний етап Всеукраїнської виставки-конкурсу з науково-технічної творчості учнівської молоді "Наш пошук і творчість, тобі Україно!" (березень-квітень)
- Обласний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
- Обласний етап Всеукраїнської науково-технічної виставки-конкурсу молодіжних інноваційних проєктів «Майбутнє України»
- Обласний етап Всеукраїнського гуманітарного конкурсу-виставки "Космічні фантазії" (січень-березень 2022 р.)
- Обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості "ТехноЕкоStyle" (квітень 2022 р.)
- Відкритий онлайн-конкурс художньо-технічної творчості "3 Днем народження, країно!" (серпень-вересень 2022 р.)
- Обласний очно-заочний конкурс художньо-технічної творчості "Барви козацької Хортиці" (листопад-грудень 2022 р.)
- Обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості "Новорічний креатив"

(грудень 2022 р.)

У 2022 році КЗ «Запорізьким обласним Центром науково-технічної творчості «Грані» ЗОР було організовано 36 обласних онлайн-виставкок/конкурсів з технічної, декоративно-ужиткової творчості та ЛЕГО-конструювання, на які учні/вихованці Запорізької області надали понад 5784 експоната:

- З 31 січня до 18 лютого 2022 року було проведено обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти; надано 98 різноманітних за формою та змістом робіт в трьох номінаціях: образотворче мистецтво, вироби з пластиліну та вироби з еко-матеріалів. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники творчого онлайн-конкурсу закладів освіти: Енергодарської, Токмацької, Пологівської, Запорізької, Мелітопольської, Вільнянської міських рад; Водянської, Матвіївської, Михайлівської, Михайло-Лукашівської, Павлівської, Костянтинівської, Семенівської, Малинівської сільських рад; Михайлівської, Нововасилівської селищних рад; закладів освіти обласного підпорядкування.

- З 17 січня по 06 лютого 2022 року було проведено обласний заочний відкритий конкурс юних фотоаматорів «Фото-бліц» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь команди закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, а також організації, що отримали виклик на Конкурс. До оргкомітету Конкурсу було надано 417 різноманітних за змістом фоторобот в п'яти номінаціях: портрет, пейзаж, натюрморт, жанрове фото, експериментальне фото. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники Конкурсу закладів освіти Дніпрорудненської, Запорізької, Бердянської, Енергодарської, та Токмацької міських рад; Водянської, Софіївської, Андріївської, Долинської, Михайло-Лукашівської, Петро-Михайлівської, Олександрівської та Воздвижівської сільських рад; Нововасилівської селищної ради, спеціалізованих шкіл-інтернатів, а також закладів освіти Запорізького обласного підпорядкування.

- З 07 по 16 жовтня 2022 року було проведено обласний дитячий технічний леґо-конкурс «Зроби свій HIMARS» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів загальної середньої, позашкільної, вищої освіти; надано 19 різноманітних за формою та змістом робіт. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники дитячого технічного леґо-конкурсу закладів освіти Мелітопольської міської ради та закладів освіти обласного підпорядкування.

- З 31 жовтня до 18 листопада 2022 року було проведено обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти; були надані конкурсні роботи, різноманітні за формою та змістом в трьох номінаціях: леґо-конструювання, довільні матеріали та комп'ютерна графіка. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники творчого онлайн-конкурсу закладів освіти: Запорізької, Оріхівської міських рад; Долинської, Кушугумської, Широківської сільських рад; Чернігівської селищної ради; закладів освіти обласного підпорядкування.

- З 07 листопада 2022 року по 19 грудня 2022 року був проведений обласний конкурс проєктів з робототехніки «Роботи на службі Збройних сил України». (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь 10 учнів (вихованців) закладів освіти: комунальний заклад «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» Запорізької обласної ради, Позашкільний навчальний заклад "Комунарський районний центр молоді та школярів" Запорізької міської ради Запорізької області.

- З грудня 2021 року до 20 лютого 2022 року було проведено обласний заочний етап Всеукраїнського гуманітарного конкурсу «Космічні фантазії» (далі – Конкурс). У конкурсі брали участь учні (вихованці) закладів освіти Запорізької області віком від 6 до

16 років, було надіслано понад 1200 різноманітних за формою та змістом робіт в п'яти номінаціях: література та журналістика; образотворче мистецтво; декоративно-ужиткове мистецтво; комп'ютерна графіка; фото-, відео- та кіномистецтво. На підставі рішення компетентного журі 539 робіт були нагороджені Дипломами різних ступенів Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації; з них 131 роботу відправлено на Всеукраїнський етап конкурсу, м. Чернівці – 80 робіт отримали призові місця, більше 20 учасників отримали сертифікати;

- В травні 2022 відбувся онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «ТехноЕкоStyle». У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів освіти Запорізької області віком від 8 до 15 років; було надіслано понад 40 різноманітних за формою та змістом робіт в чотирьох номінаціях: література «Життя в стилі Еко», «Дизайнер-модельєр», «Я – інженер», «Апсайклінг». Рішенням журі 36 найкращих робіт були нагороджені Дипломами різних ступенів КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР.

- В червні - серпні 2022 року вперше відбувся онлайн-конкурс «Навколо країни за 80 днів» з метою популяризації художньо-технічної творчості, сприяння реалізації творчого потенціалу дітей та молоді; самоідентифікація дитини як невід'ємної частини українського суспільства; розвиток інтелектуального потенціалу України, збереження культурної спадщини України, залучення широкого загалу дітей та підлітків до активного висвітлення життя країни.

- У Конкурсі брали участь здобувачі освіти та педагоги закладів освіти Запорізької області в чотирьох вікових категоріях; було надіслано близько 30 різноманітних за формою та змістом робіт в трьох номінаціях: «Література та журналістика», «Образотворче мистецтво», «Фотомистецтво».

- З нагоди 31-ї річниці Незалежності України, в серпні-вересні 2022 року проведено обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «3 Днем народження, країно!». У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів освіти Запорізької області віком від 5 до 18 років; було надіслано 131 роботу у трьох номінаціях: «Україна в об'єктиві», «Комп'ютерна графіка», «Творча майстерня».

- Високий рівень творчих робіт та різноманітність в техніці виконання продемонстрували учасники Конкурсу закладів освіти: Пологівської, Вільнянської, Запорізької міських рад, Петро-Михайлівської, Долинської, Малинівської сільських рад, Кушугумської, Веселівської селищних рад; а також заклади освіти обласного підпорядкування.

- З 01-30 листопада проходив обласний очно-заочний конкурс художньо-технічної творчості «Барви козацької Хортиці». На конкурс було надіслано понад 200 робіт у таких номінаціях: «Хортиця в об'єктиві», «Відбудуємо Україну разом», «Янгол-охоронець носить форму ЗСУ». В номінації «Янгол-охоронець носить форму ЗСУ» учасники надсилали обереги на адресу Центру, для відправки воїнам-захисникам.

- У термін з 16 листопада до 04 грудня 2022 року було проведено обласний конкурс-виставку з історико-технічного стендового моделювання «Щит Батьківщини - 22» (заочний). У Конкурсі взяли участь 36 учасників (57 моделей), 3 команди: комунальний заклад "Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді "Грані" Запорізької обласної ради, Заклад позашкільної освіти «Станція юних техніків» Запорізької міської ради, Комишуваський будинок дитячої та юнацької творчості (філія КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР).

- В грудні 2022 року розпочався обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «Новорічний креатив». Номінації Конкурсу «Символ року – 2023», «Різдвяний декор», «Чобіток Святого Миколая». На 20 грудня надіслано понад 000 робіт.

Вдруге з 20 вересня по 20 жовтня 2022 року до Дня українського козацтва, а також Дня захисника України був проведений обласний онлайн-конкурс з науково-технічної творчості «Козацькими стежками». У конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загально-середньої, позашкільної освіти Запорізької області віком від 6 до 14

років. Онлайн-конкурс проводився за номінаціями: історичні пам'ятки архітектури України, військова техніка та зброя на допомогу ЗСУ, патріотичні листівки. Було надіслано понад 154 різноманітних за формою та змістом робіт.

Цьогоріч найбільші досягнення вихованців гуртків МАН Центру «Грані» були на:

– Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України: серед переможців, 6 вихованців гуртків Центру «Грані»:

➤ I місце посів 1 учасник: Середенко Кирило (на відділенні технічних наук у секції "Екологічно безпечні технології та ресурсозбереження"), керівник Татарчук Т. В.

➤ II місце посіли 3 учасників: Антипенко Ілля (відділення математики у науковій секції "Математика"), керівник Добровольська І. В., Лаврік Антоніна (відділення економіки у науковій секції "Економічна теорія та історія економічної думки"), керівник Олійник О.М. та Свірідов Нікіта (відділення економіки у науковій секції "Мікроекономіка та макроекономіка"), керівник Лисенко Н. В.

➤ III місце – 2 учасники: Яковенко Максим (відділення технічних наук у науковій секції "Авіа- та ракетобудування, машинобудування і робототехніка"), керівник Татарчук Т. В., Зубарева Софія (відділення математики у науковій секції "Прикладна математика"), керівник Зіновєєв І. В.

– Всеукраїнському відкритому інтерактивному конкурсі «МАН-Юніор Ерудит»

– Всеукраїнському конкурсі командних головоломок: команда «Розумниці» посіла III місце серед 98 команд зі всієї України

– Міжнародному шоу винаходів у Варшаві International Warsaw Invention Show «IWIS» - II місце поїв Яковенко Максим, керівник Татарчук Т. В.

– Міжнародному дистанційному конкурсі з математики для учнів 1-11 класів «Олімпіс 2022 – осіння сесія».

Господарська та фінансово-економічна робота

У 2022 році КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР були повністю освоєні бюджетні та позабюджетні надходження, які передбачались на фінансовий рік згідно з Постановою № 590 від 9 червня 2021р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Була проведена робота по покращенню матеріально-технічної бази шляхом проведення ремонтів у навчальних і підсобних приміщеннях та господарських робіт на суму **438 080,00** грн. Проведено ремонтні роботи **сторонніми організаціями:**

- Поточний ремонт ділянки каналізації у підвальному приміщенні;
- Поточний ремонт електромереж;
- Поточний ремонт системи опалення (заміна радіаторів);
- Поточний ремонт локальної комп'ютерної мережі;
- Послуги з технічного обслуговування та ремонту системи відеоспостереження;
- Поточний ремонт та наладка засобів охоронної сигналізації з подальшим технічним обслуговування охоронної сигналізації;
- Поточний ремонт верстату.

та власними силами:

- поточний ремонт стелі коридору I поверху, навчальної лабораторії №103 (улаштування натяжної стелі);
- поточний ремонт стін коридору I поверху та сходові прольоти між I та II поверхами.

Також для забезпечення безпечного і комфортного для перебування здобувачів освіти розвиваючого освітнього середовища було проведено на суму **391 700.00** грн. наступні послуги:

- Поточний ремонт та обслуговування комп'ютерної техніки у гуртку «Комп'ютерна графіка та анімація»;

- Поточний ремонт та обслуговування електронних частин LEGO.

У літній період були проведені роботи з підготовки інженерних мереж Центру «Грані» до нового 2022/2023 навчального року.

У жовтні 2022 року була проведена запланована інвентаризація матеріальних цінностей.

Охорона праці та безпека життєдіяльності

Для покращення стану та електро- та пожежної безпеки закладу у 2022 році були проведені наступні заплановані роботи:

- перевірка та випробування пожежного гідранту;
- електровимірні роботи (вимірювання опору ізоляції та заземлення електрообладнання, електроінструменту);
- технічне обслуговування первинних засобів пожежогасіння;

Комісія з перевірки готовності навчального закладу до нового 2022/2023 навчального року перевірила та прийняла в експлуатацію навчальний заклад.

Напрямки перспективного розвитку Запорізького обласного Центру НТТУМ «Грані» на 2023 рік:

- направити роботу педагогічного колективу на реалізацію завдання підвищення якості додаткової позашкільної освіти;
- розвиток виробничо-технічного напрямку науково-технічної творчості з метою популяризації виробничих професій та залучення молоді у післявоєнній відбудові України
- забезпечення реалізації прав громадян на навчання і виховання у системі позашкільної освіти;
- продовжити роботу щодо формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання у дітей та підлітків поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина.
- розширення мережі гуртків по Запорізькій області відділів STEM-освіти та художньо-технічного напрямку;
- впровадження STEM-освіти в роботу гуртків напрямків художньо-технічного, спортивно-технічного, початково-технічного;
- здійснення роботи зі збереження та розвитку в області мережі закладів позашкільної освіти з метою формування всебічно розвиненої особистості, задоволення потреб учнівської молоді у творчій реалізації, професійному самовизначенні засобами науково-технічної творчості;
- продовжити моніторинг розвитку НТТУМ, здійснювати аналіз стану функціонування та розвитку закладів позашкільної освіти області з метою надання їм методичної і практичної допомоги;
- залучення кваліфікованих кадрів та зміцнення матеріально-технічної бази;
- продовження співпраці із Запорізьким національним університетом, Запорізьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, навчальними закладами системи освіти з проблем позашкільної освіти;
- продовжити роботу щодо програмно-методичного забезпечення закладів позашкільної освіти області з науково-технічної та дослідно-експериментальної діяльності;
- оновлювати інформаційний банк даних обдарованих дітей області;

- подальше впровадження STEM-освіти та сучасних інноваційних технологій в освітній процес закладів позашкільної освіти, здійснення їх науково-методичного забезпечення;
- продовжити роботу щодо охоплення дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою соціальної адаптації та реабілітації з позашкільною освітою шляхом відкриття при відповідних закладах філій Центру «Грані»;
- продовжити роботу щодо залучення до співпраці благодійних фондів та організацій;
- продовжити роботу щодо проведення заходів популяризації та пропаганди здорового способу життя серед дітей і молоді;
- продовжити роботу щодо організації відпочинку і оздоровлення учнівської молоді та поєднання її з одночасним проведенням масових заходів;
- виявляти та розвивати інноваційні та нетрадиційні технології освітньої діяльності серед учнівської молоді Центру НТТУМ «Грані» та у закладах позашкільної освіти області;
- сприяти підвищенню темпів підготовки педагогів-позашкільників області до застосування ними інформаційних та інноваційних технологій у педагогічному процесі;
- продовжити роботу щодо формування і розвитку соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виявляти та розвивати інноваційні та нетрадиційні технології освітньої діяльності серед учнівської молоді Центру НТТУМ «Грані» та у закладах позашкільної освіти області;
- посилити роботу з вивчення, узагальнення та розповсюдження передового педагогічного досвіду;
- продовжити підтримку гуртків традиційних, спортивно-технічних напрямів;
- сприяти підвищенню темпів підготовки педагогів та інфраструктури закладів позашкільної освіти до створення інклюзивних груп;
- залучення батьків до участі в масових заходах Центру з метою підтримки цілісного освітнього середовища закладу.